

Inkassering.

Företrädesvis för medlemmarna i

Sällskapet för Svensk Posthistorisk Dokumentation

Ingvar Larsson, Box 1133, 141 23 HUDDINGE - Tel 08/99 15 00, fax 99 36 21

En av de minsta och mest obetydliga posttjänsterna är **INKASSERING**, som trots sin 85 åriga tillvaro, 1880-1965, blev vad lönsamheten beträffar den svagaste. De första tillgängliga uppgifterna finns från perioden 1889-1892, då endast 5 (!) inkasseringssupplett sändes till Frankrike. Den förlustbringande inkasseringrörelsen gav under dessa fyra år det blygsamma portotillskottet av 238:17. Rörelseomfånget år 1900 med sina 249 kronor i inbringade inkasseringssavgifter, redovisas på sista sidan. Utan överdrift kan man därför säga att *alla* objekt som berör inkassering är ovanliga.

Sida 2-13 berör inrikes inkasseringar (infördes 1909) och 14-24 de internationella, (som infördes redan 1880), och i båda avdelningarna visas objekten i ordningsföljden:

Inlämnarens avsändning - postens inkassering - redovisning.

Arbetsgången vid det överordnade postkontoret och den underlydande poststationen visas med avbildningar och förklaringar till blanketterna; Ankomstbok, Promemoria, Avier, Reversal, Inkasseringss- och likvidationsförteckningar, m.m.

Eder Ingvar L.

**Inkasseringsshandl. återgår,
enär adressaten ej utlöst den-
samma inom behörig tid.**

Ingvar Larsson, Huddinge

Handgjort reversal vid postkontoret i Norrtälje beträffande oinlöst inkasseringsshandling.

INNEHÅLL

Inkasseringsrörelsen	2
Inkasseringsförteckning, Bl. n:r 401	3
Inkasseringsbrev Bl. n:r 402	4
Ankomstbok för inkasseringshandlingar, Bl. n:r 133	5
Promemoria till poststation, Bl. n:r 76	7
Avi angående ankommen inkasseringshandling, Bl. n:r 267	9
Avi om inkasseringshandling som brevbärare ej kunnat beställa, Bl. n:r 446	10
Meddelande om oinlöst inkasseringshandling, Bl. n:r 134	11
Uppgift rörande ankomna och avgångna inkasseringshandlingar, Bl. n:r 377	11
Inrikes inkasseringspostanvisning, Bl. n:r 403	12
Inkasseringssupdrag sända till utlandet	14
Förteckning över inkasseringshandlingar sända till utlandet, Bl. n:r 19	16
Inkasseringshandlingar ankomna från utlandet	18
Likvidationsförteckning att tillsändas avsändare	20
Redovisning till utlandet per postanvisning	21
Redovisning av oinlösta värdehandlingar	23
Blanketter rörande inkassering från senare tid.	24
Ur Sveriges officiella statistik år 1900	28

INKASSERINGSRÖRELSEN i den *inrikes* posttjänsten, infördes 1 nov. 1909, och pågick till 31/12 1965. I generalpoststyrelsens kungörelse 1909 står bl. a. att läsa:

Till inkassering mottages kvittenser, fakturor, löpande skuldförbindelser, växlar, ränte- och utdelningskuponger, till inlösen förfallna värdepapper, m. m.

Varje inkasseringssupdrag får avse högst 1,000 kronor.

Inkasseringshandlingar avsändes av fordringsägaren i rek eller ass till det postkontor som har att, direkt eller genom underlydande poststation eller lantbrevbärare, verkställa inkasseringen.

I samma brev får inte inneslutas värdehandlingar, avsedda att inkasseras hos flera än en gäldenär (senare godkändes fem olika gäldenärer). Däremot kan inneslutas flera handlingar i samma kuvert, rörande samma gäldenär och med samma förfallodag.

Inkasserat belopp skall, efter avdrag av en särskild inkasseringsavgift och vanlig postanvisningsavgift, sändas till fordringsägaren per postanvisning.

Värdehandling som ej kunnat inkasseras, återsändes avgiftsfritt till inlämnaren.

INKASSERINGSFÖRTECKNING

Bl. n:r 401 till inrikes ort (respektive n:r 19 till utrikes ort, se bild 17).

Därpå skulle inlämnaren själv uppföra värdehandlingar avsedda att inkasseras och för övrigt helt fylla i och underteckna.

Önskade inlämnaren att handling som ej kunde inkasseras, genast skulle återsändas eller erbjudas inlösen av annan person boende vid samma postanstalt, skulle begäran därom skrivas på förteckningens fram- eller baksida.

Inga andra anteckningar fick göras på inkasseringsförteckningen.

Bifogades meddelanden på lösa blad behandlades dessa som ofrånkerade brev, som överlämnades till adressaten endast om denne erlade stadgad brevlösen för dessa.

Detsamma gällde förbjudna anteckningar gjorda på ink.-handlingarna. Vägrade mottagaren betala lösen därför, avdrogs lösenbeloppet vid redovisningen till inlämnaren.

Inrikes inkasseringsförteckning.		Specifikation (då handlingarna äro flera).
Härigenom anhålles, att ett belopp af		
<u>1000</u>	kr. <u>10</u> öre	
(Kronalet skrives med bokstäver.)		
den	inkasseras hos	
<u>16</u>	<u>Åkersberga</u>	
(Gäldenärens namn och adress)		
hvarvid bifogade	handling	öfverlämnas till gäldenären.
<u>1</u>		
(Antalet)		
inlämnas till posten		
den		
<u>16</u> den		
<u>1913</u>		
GRUBBENS & Co		
(Namn)		
Blankett n:r 401.		
(Fullständig postadress.)		
(Juli 1909.)		
		Ankomststämpel.
		17 8 1913
		Ankomstnr.
		14

Bild 2. Blankett n:r 401 (mörkare brun 11x14 cm.) "Inrikes inkasseringsförteckning" från Stockholm 1913 till Åkersberga, som vid denna tid var en underlydande poststation till Djursholms postkontor.

Inlämnaren fyllde i och lade förteckningen tillsammans med den värdehandling som önskades inkasseras, i postens speciella inkasseringskuvert (som avbildas på bild 3).

Observera den stämplade texten till vänster: "Därest likvid ej sker inom 8 dagar torde handlingen returneras".

INKASSERINGSBREV

kunde innehålla inkasseringshandlingar såsom fakturor, kvittenser, löpande skuldförbindelser etc., allt uppfört på en bifogad inkasseringsförteckning.

På brevets framsida skulle angivas avsändare och stämpas eller tryckas ordet **INKASSERING**.

Sådana brev sändes under rekommendation eller assurans till den postanstalt som skulle verkställa inkasseringen.

Till inrikes inkasseringssupdrag tillhandahöll postverket kostnadsfritt ett speciellt kuvert, Bl. n:r 402.

Om inrikes inkasseringsbrev vid inlämnandet var adresserat till *poststation*, hade mottagande tjänsteman att stryka över denna adress och däröver skriva namnet på poststationens överordnade *postkontor*.

Inrikes inkasseringsbrev kunde inlämnas vid postkontor, poststation eller brevsamlingsställe.

Afsändare. an och fullständig postadress angivas.)		
R	Östersund N:r 887	
ÖSTERSUNDS SAFT- & KONFEKTFABRIK		
<i>Östersund</i>		
Rekommenderas.		
<i>Inkassering.</i>		
Postkontoret.		
<i>Backe</i> <i>(Hoting)</i>		
Blankett n:r 402. (Juli 1902.)		

Bild 3. Blankett n:r 402, av posten tillhandahållet speciellt rek- inkasseringskuvert. Använde avsändaren annat kuvert skulle "Rek" eller "Ass" och "Inkassering" finnas antecknat på kuvertets framsida. Porto betalades som för vanligt rek eller ass.

Om inkasseringsbrev var adresserat till poststation (Hoting), hade mottagande tjänsteman att tillskriva det postkontor under vilket poststationen lyder (Backe). Se promemorian, bild 6-7 som skulle medfölja inkasseringsbrev sänt mellan postkontor och poststation.

Postanstalten i

Ankomstbok

för

inkasseringshandlingar.

Börjad den 19 .

Slutad den 19 .

Bild 4. Blankett 133, "Ankomstbok för inkasseringshandlingar", även kallad "Inkasseringsjournal", bunden bok där samtliga till ett postkontor ankomna inkasseringshandlingar nogsamt bokfördes.

Inneliggande handlingar i inkasseringsbrev adresserat till poststation måste först antecknas i ankomstboken på det överordnade postkontoret, och först därefter översändas till poststationen.

Se ankomstbokens 13 kolumner för inrikes inkasseringsbrev på bild 5.

[illegible]

Bild 5. Insidan av den bundna ankomstboken (Bl. n:r 133) för ankomma inrikes inkasseringshandlingar. Denna användes endast på postkontor och ej av mindre poststationer och lantbrevbärare. Av texten i dessa 13 kolumner kan inrikes inkasseringssupplags nogsamma behandling vid adresspostkontoret följas.

Nummer i postkontorets inkasseringjournal

Promemoria till poststationen i

med en inkasseringshandling å kronor öre.

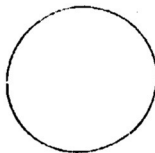
Härmed öfverlämnas en inkasseringshandling, som är afsedd att å poststationen tillhandahållas gäldenären, mot det att denne till poststationen inbetalar ofvannämnda belopp.

Sedan handlingen antecknats i vederbörande liggare och bifogade avis afstämplat, utlämnas avisen till gäldenären.

Inlöses handlingen, skall beloppet med första post inlevereras till postkontoret.

Har handlingen icke blifvit inlöst senast å sjunde dagen efter den, då aviseringen skett, skall handlingen omedelbart därefter återsändas till postkontoret. Någon liggetid förekommer emellertid icke för det fall, att gäldenären förklarar sig ej vilja inlösa handlingen.

Vid insändande af det inbetalade beloppet eller den oinlösta handlingen skall denna promemoria medsändas, sedan omstående sida blifvit af poststationen ifylld. Insändandet af handlingen, om denna ej inlöses, skall ske i rekommenderadt eller assureradt bref, allt efter beskaffenheten af det bref, hvori handlingen varit innesluten vid dess ankomst till poststationen.

.....
.....
(Vederbörande posttjänstemans underskrift)

Blankett n:r 76.
(September 1909.)

Centraltr., St. 11a

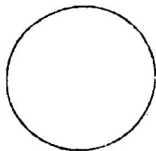
Bild 6. Blankett n:r 76. (September 1909) 17x21 cm.

Här ses den *Promemoria* (minneslista) som bifogades inkasseringshandlingen vid utsändandet från det överordnade postkontoret till den underordnade poststationen eller till lantbrevbärare, som hade att utföra själva inkasseringen "på landet".

Reversal

för redovisande af det till poststationen inbetalade beloppet.

Omstående.....kronor.....öre, hvilka hit inbetalats denna dag,
öfverlämnas härjämte.

.....
(Poststationsföreståndarens underskrift.)

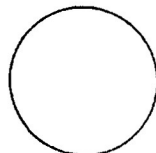
Reversal

angående oinlöst inkasseringshandling, som från poststationen återsändes.

Härmed återsändes den & andra sidan omförmälda inkasseringshandling,
med anledning däraf att

(här angifves anledningen till återsändandet

.....
hvarvid, om gäldenären ombytt vistelseort, tillgängliga upplysningar om hans nya vistelseort meddelas.)

.....
(Poststationsföreståndarens underskrift.)

Bild 7. På baksidan av Bl n:r 76 ses det **Reversal** som poststationen skulle fylla i vid redovisningen av inkasseringen, till överordnat postkontor.

Om poststationen lyckats med inkasseringen ifylldes det övre reversalet som tillsammans med inkasserade kontanter insändes till postkontoret i assurerat brev.

Om poststationen (eller lantbrevbäraren) däremot ej lyckats med inkasseringen ifylldes det nedre reversalet med påskrift om anledningen, och återsändes tillsammans med kvarvarande inkasseringshandling till postkontoret som rekommenderat brev.

Nummer i postkontors inkasseringsjournal 22

En inkasseringshandling (Räkning),
 afsedd att inlösas af Per Persson, Österåker, Rengsjö,
 inlämnad af Rengsjö Melocifiosackertes
 å postanstalten i Rengsjö finnes att å härvarande postanstalt ut-
 bekomma senast den 13. 1912 mot erläggande af inkasseringsbeloppet
13 kronor 50 öre.

Blankett nr 267.
 (September 1909.)

POSTKONTOR 11

Bild 8. Bl. nr 267 "Avi angående ankommen inkasseringshandling" (11,5x18 cm.) utfärdades av postkontor där lokalbrevbäring ej anordnats, eller när inkasseringshandling skulle inkasseras av underlydande poststation eller genom lantbrevbärare. I praktiken betydde det att endast avin bars ut till mottagaren och handlinmgen låg kvar på poststationen för inlösen.

Av ovanst. avi framgår att ink.-brevet inlämnats på poststationen i Rengsjö för att inkasseras på samma ort. Först måste dock brevet sändas till överordnade postkontoret i Bollnäs, där det antecknades i ankomstboken, och först därefter gå tillbaka till Rengsjö. Se övre raden på blanketten "Nummer i postkontors inkasseringsjournal22".

INKASSERINGSBELOPP.

Det högsta sammanlagda belopp som inrikes inkasseringssupdrag avsåg var 1000 kronor, och inkasseras genom postkontor eller poststation.

Även av lantbrevbärare, dock med en begränsning av beloppet till 500 kronor.

INKASSERINGSHANDLING.

I samma ink.-brev kunde inneslutas flera värdehandlingar, avsedda att samtidigt inkasseras hos samma gäldenär, med samma förfallodag. Innehöll inrikes ink.-brev handlingar till flera gäldenärer, behandlades brevet som obeställbart.

LIGGETID 7 dagar

för inkasseringshandling som ej inlösts efter första aviseringen eller efter företeendet för mottagaren av brevbarare. (Om ej avsändaren meddelat särskild bestämmelse såsom "omedelbart återsändande" eller "överlåtande på annan person" etc.)

Sökt af brefbärare

den kl. m.

Till

En
 (räkning, växel etc.) } lydande å ett belopp af kr. öre
 En postanvisning }

från finnes att efter kl. m.
 (borgenärens namn o. bopingsort: ifylles endast vid inkassering)

inlösa
 utkvittera } å postkontoret

Obs.! Om { handlingen ej inlöses
 beloppet ej afhämtas } senast den / kl. m., kommer
 densamma
 detsamma } att den / ånyo utsändas med brefbärare, som infinner sig hos
 Eder omkring kl. m.

*Blankett n:r 446.
 (Februari 1911.)*

Bild 9. Blankett n:r 446 (Febr. 1911). 12x17,5 cm. "Avi om inkasseringshandling eller postanvisningsbelopp, som brefbärare ej kunnat beställa, utskrifves af brefbärare."

Av blankettens text ovan kan man följa brevbärarens handhavande av ink.-handlingen. Denna avi skrevs ut av lokalpostens brevbärare om den person som söktes i ett inkasseringsärende ej var anträffbar vid brevbärarens första besök. Mottagaren uppmanas att uppsöka postanstalten för att inlösa inkasseringshandlingen.

"OBS.! Om handlingen ej inlöses senast den / kl. m., kommer densamma att den / ånyo utsändas med brefbärare, som infinner sig hos Eder omkring kl. m."

LOKALBREVBÄRINGENS ROLL.

Vid de flesta större orters postkontor fanns lokalbrevbäring anordnad.

Till adressaterna blev hemburet vanliga brevöfsändelser intill 1 kg, avier, postanvisningar, småpaket (ej skrymmande, ass. eller postförskott) samt abonnerade tidningar. Genom lokalbrevbärare företeddes även inkasseringshandlingar för inlösen, dock ej på sön- och helgdagar.

Överlämnades inkasseringshandling till lokalbrevbärare, skulle denne kvittera handlingen på brevbärarlista eller direkt i postkontorets ankomstbok.

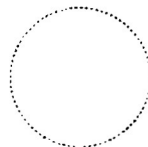
Mottagen inkasseringshandling skulle vid första brevbäringstur företes för gäldenären. Erlade denne därvid inkasseringsbeloppet, överlämnades ink.-handlingen till honom. Inkasserat belopp skulle omedelbart efter brevbäringsturens slut avlämnas till vederbörande tjänsteman på postkontoret.

Meddelande

om

oinlöst inkasseringshandling.

Bifogade handling återsändes, enär gäldenären
 vägrat inlösa handlingen.
 daktat avisering icke inlöst handlingen inom stadgad tid.
 icke är av postanstalten känd.
 icke kunnat anträffas.
 icke erkänner kravet.
 uppgiver, att skuldbeloppet redan är betalt.
 lämnat orten utan att uppgiva adress.
 försatts i konkurs.
 avlidit.

Bl. 134. (Jan. 27.)

Pr. tr. Stb.

Bild 10. Oinlöst inrikes ink.-handling skulle återsändas till avsändaren i rekommenderat PS-kuvert. För att klargöra för avsändaren att ink.-handlingen verkligen uppvisats, angavs skälet till gäldenärens vägran genom lämplig understrykning på Blankett 134 (10,5x15 cm), som medsändes (från år 1916) stämplad och undertecknad av tjänsteman.

Postkontoret _____ i _____
 Postexpeditionen _____

Uppgift om inkasseringsrörelsen under år 19.....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	An- komna inkasse- rings- brev	Ankomna värdehandlingar							
		inlösta och till avsändaren redovisade		såsom oinlösta till avsändaren redovisade		tillhoppa		härav avläm- nade till protest	
		antal	belopp kr	antal	belopp kr	antal	belopp kr	antal	belopp kr
<i>Inrikes</i>									
<i>Utrikes Land</i>									

Bild 11. Bl. n:r 26 användes redan från 1893, då alla postkontor var skyldiga att för år, lämna uppgift om hur många inkasseringshandlingar som behandlats. Dessa blanketter låg till underlag för de uppgifter som senare publicerades i Sveriges officiella statistik. Ovan ses blankettens övre del som 1907 fick nytt blankett n:r 377. Storlek 15x21 cm.

INRIKES INKASSERINGS- POSTANVISNING			
å <u>32</u> kronor <u>47</u> öre.			
Till <u>Fr. Högström</u>		kr. <u>47</u> öre.	
Adressatens bostad: _____			
Adresspostanstalt: <u>Malmö</u>			
Redovisningsnr 6799	Införd i postanvisningsjournal under vidstående nummer betygas	Redovisande postkontorets stämpel 	Utsändningsstämpel
(Vederbörande post tjänstemans underskrift.) Blankett nr 403. (April 1910.)			

Bild 12. **INRIKES INKASSERINGS POSTANVISNING** Bl. n:r 403 (April 1910).
 sänd med redovisat belopp 32:47 från Eskilstuna postkontor till inkasseringshand-
 lingens avsändare i Malmö den 12/3 1921.
 Från det inkasserade beloppet 32:87 blev 40 öre avdraget som redovisades med fri-
 märken på anvisningen; inkasseringsavgiften 10 öre och postanvisningsavgiften 30 öre

INRIKES INKASSERINGSavgift.

Avsändare till en försändelse innehållande inkasseringshandlingar betalade ingen sär-
 skild inkasseringsavgift, utan endast samma avgifter som för ett vanligt ass eller rek.
 Då den postanstalt som verkställt inkasseringen redovisar beloppet till avsändaren,
 avdrages dels en inkasseringsavgift, dels också en vanlig postanvisningsavgift beräk-
 nad på restbeloppet.

Inkasseringsavgiften var från 1909, 10 öre om det inkasserade beloppet inte översteg
 50 kronor; 20 öre om beloppet översteg 50 men inte 100 kronor; 30 öre för belopp mel-
 lan 100 och 500 kr; samt 40 öre för belopp mellan 500-1000 kr.

Om ink.-handling som sändes i assurerat eller rekommenderat ink.-brev gick förlorat
 innan postverket redovisat uppdraget, hade avsändaren rätt till ersättning som för för-
 kommet vanligt ass eller rek.

Kupong

(Förskaffas vid inkassering och postavg.)

Giltighetstid: En månad från avstämpningsdagen.
(Här postavg. betalas vid inkassering senast 15 dagar före)

Inrikes inkasseringss- postanvisning

Redovisning för inkasseringss-
updrag

Gäldenärens namn och adress

Till

Inkassat belopp: kr . . . &

Andrag

Inka

Post

Kupong

(Förskaffas av adressaten.)

Redovisning för inkasseringss-
updrag

Gäldenärens namn och adress

den

Inkassat belopp: kr . . . &

Andrag

Inka avg.

Postavg.

Kupong

Förskaffas av adressaten.

Redovisning för inkasseringss-
updrag

Gäldenärens namn och adress

den

Inkassat belopp kr . . . &

Andrag

Inkassavg. . . . &

Postavg. . . . kr . . . &

Aktstid kr . . . &

Redovisande postanstalt.

Giltighetstid: En månad från avstämpningsdagen.

Inkasseringsspostanvisning

Belopp kronor Öre

Till

Inkasseringsspostanvisning

Belopp kr öre

Undertecknas
eller skrivs

Med början längst till vänster skrives här ovan kronbeloppet med bokstaven
(följt av ordet kronor; öretallet upprepas ej).

Till

Besked

Adresspostanstalt

Redov.-
månad

Journal-
nummer

Redov.-nummer

postfunktionärs
namn el. sig.

Giltighetstid: En månad från avstämpningsdagen. Bl. 403. (Maj)

Service des Postes.

Administration des Postes de Suède.

TIMBRE-POSTE.

RECOMMANDÉ.

VALEURS A RECOUVRER.

Bureau de poste de

ENVOYÉ par M

demeurant à

(Blankett n:r 21.)
Den 11 november 1880.

(Veu de J.-F. Frangier.)

Il n'est permis d'insérer dans la lettre recommandée que des effets, payables dans la circonscription postale du bureau de destination.
L'Administration ne se charge pas de faire protester les effets, en cas de non-paiement, elle se borne au retour par la voie la plus directe.
La somme recommandée est en un mandat au porteur du dépositaire, déduction faite du droit proportionnel établi par la loi sur les mandats, d'une taxe d'enregistrement et des droits de timbre. - Il y a lieu.

Bild 14. (Bl. n:r 21) 11 november 1880. 12x19 cm. **VALEURS A RECOUVRER.** Här visas postverkets första inkasseringskuvert med fransk text, som tillhandahölls utan kostnad för den som önskade sända ett inkasseringssuppdrag till Frankrike. Avsändaren tillslöt själv kuvertet och portot var (till 1893) endast rekavgiften 18 öre. En andra tvåspråkig version; kuvert (B.) kom i Dec. 1892, med nytt blankett n:r 263.

SVENSKA INKASSERINGSUPPDRAG SÄNDA TILL UTLANDET.

30 juni 1880 träffades avtal mellan Sverige och Frankrike angående inkassering genom postverken av kvitterade räkningar, löpande skuldförbindelser, växlar m. m. År 1893 träffades avtal med ytterligare ett antal länder.

Det sammanlagda beloppet

för de värdehandlingar som fick sändas i en och samma försändelse, fick ej överstiga 360 kronor om inkasseringen ägde rum i Sverige och 500 francs om den ägde rum i Frankrike. 1893 höjdes detta belopp till 730 kronor och justerades 1899 till 720 kr.

I samma inkasseringsbrev

fick inneslutas flera värdehandlingar som av samma postanstalt, för samma inlämnarens räkning, skulle inkasseras hos högst 5 olika gäldenärer; dock fick handlingarna ej ha olika förfallodagar.

Portoavgifter.

Alla inkasseringsbrev skulle rekommenderas, eller om avsändaren så önskade; assureras. Under första perioden 1880-1892 betalades endast rekporto som vid denna tid till Frankrike uppgick till 18 öre.

Från 1893 betalades rek avgift + enkelt brevporto, vilket innebar 30 öre till Norge och 40 öre till övriga länder fram till 1905, då rekavgiften sänktes med 5 öre.

Envoyé par M. Artieb...
 Af-sändare: {
 demeurant à Göteborg
 boende i {
 RECOMMANDÉ.
 Recommandation.
 VALEURS À RECOURVÉR.
 Inkasseringshandlingar.
 Bureau de poste de
 Postanstalten i
 Province ou Département de
 Provinz eller departement
 Pays
 Land
 Rikshatt n:o 263.
 (Maj 1894.)

Göteborg 1
 No 72
 Bremen
 Tydskland

GÖTEBORG
 20
 47

Bild 15. Tredje versionen Bl. n:r 263 12,5x19 cm. utkom i Maj 1894.

Här ses det hittills enda kända inkasseringskuvertet med 40 öres porto sänt från Göteborg till Bremen 21/9 1900. Ett liknande brev sänt till Norge med 30 öres porto är tidigare känt från 12/12 1894.

Envoyé par
 Av-sändare
 demeurant à
 boende
 Rekommenderas.
 Valeurs à recouvrer.
 Inkasseringshandlingar.
 Bureau de poste
 Postanstalten
 Bl. 263.
 (dec. 1893)
 1927, 2000

Bild 16. Inkasseringskuvert Bl. 263 med redigeringsdatum Dec 1915 och tryckår 1927.

Administration des Postes
de Suède.

BORDEREAU ¹⁾

des valeurs à recouvrer déposées au bureau de poste d
Förteckning över värdehandlingar, som inlämnats å postanstalten i

par M à
av i
(Indiquer ici l'adresse très exacte. — *Avsändarens fullständiga adress.*)

Numé- ros d'ordre Ord- nings- nr	Noms et adresses des débiteurs <i>Gäldendrarnas namn och adresser</i>	Montant des valeurs ²⁾ <i>Värdehandling- arnas belopp</i>	Date d'échéance <i>Förfalln- dag</i>	Obs- ervations <i>Anmärk- ningar</i>	Résultat de la vérifica- tion du bureau de destination. <i>Resultat av gransk- ningen vid adress- postanstalten.</i>
1					
2					
3					
4					
5					
Total — <i>Summa</i>					
		, le 192 den			

Timbre à date du bureau
destinataire.

Adresspostanstaltens
stämpel.

Signature.
Namnteckning.

¹⁾ Sur chaque bordereau ne peuvent être la-
A samma förteckning få icke uppföras vär-
deskriften värdehandlingar till inkasseras hos flera än fem
debiteurs différents.
skilda gäldndr.

²⁾ Le montant des valeurs doit, sauf arrange-
Värdehandlingarnas sammanlagda belopp bör,
ment contraire entre les pays intéressés, être
évalué à la monnaie du pays de destination.
I den vederbörande länder, uttrycks i adressan-
dels mynt.

Le déposant — *Avsändare:*

Bl. 19.
(April 25.)
25 2049

Pr. tr. 5th. 1905

Bild 17. Blankett n:r 262, "BORDEREAU ... Inkasseringsförteckning till utlandet" användes från 1893. På denna uppförde avsändaren alla värdehandlingar som skulle inkasseras genom främmande postverk, och tillsammans med värdehandlingarna avsändes i kuvert 263. Ovan ses en senare version av inkasseringsförteckningen som tillkom c:a 1909 (med nytt Bl n:r 19).

[illegible]

Bild 18. Ankomstbokens 10 kolumner för "Ankomna redovisningar för inkasseringshandlingar, vilka avsänts till utlandet.

Inkasseringar ankomna från utlandet.

N° 1487. (Oct. 1892.)	B	TIMBRE-POSTE de 15 centimes.
RECOMMANDÉ	Envoyé par M.	ROSSET-LEROY
		RUE SICHONNE 50
		PARIS
	demeurant à	
	VALEURS A RECOURVRE.	
Bureau de poste de	<i>Eslöv</i>	
Province de	<i>Suède</i>	
(*) Nom du pays de destination.	(*)	

Cette enveloppe est fournie gratuitement aux expéditeurs des valeurs à recouvrer. Il n'est permis d'y joindre que des effets payables dans la circonscription postale du bureau destinataire. Dans les relations avec la Suède, la même enveloppe ne doit être utilisée que des effets recouvrables sur un même débiteur.

Bild 19. Inkasseringsbrev (B), sänt från Frankrike 22/7 1895 till postkontoret i Eslöv
Under år 1895 sändes endast 311 inkasseringsbrev från Frankrike till Sverige, 202
därav inkasserades med 8.294 kronor, 109 återsändes oinlösta.

TILL SVERIGE ANK. INKASSERINGSBREV FRÅN UTLANDET.

Inkasseringsavgift.

Avgiften för varje inkassering i Sverige uppgick i trafiken med Frankrike till 10 öre per 20 kronor (i Frankrike 10 centimes per 20 francs) dock högst 40 öre (50 centimes).

Ett enhetsbelopp av 10 öre (10 centimes) utgick däremot i den övriga internationella trafiken från 1893. Den 1/7 1921 steg avgiften för inkassering till 25 öre.

Liggetiden

för oinlösta inkasseringshandlingar var på ankomstpostanstalten från början endast 24 timmar. Efter 1893 utsträcktes tiden till 7 dagar.

Utländska uttryck för inkasseringshandling är:

Valeurs à recouvrer, Postauftrag, Collection of bills and drafts,
Rahanperimisasiakirja (finska), Riscossione Incasso (italienska)
Efectos à cobrar (spanska), Einzugsmandat (schweizisk beteckning).

R BELGIQUE 107
RECOMMANDÉ
AANBEVELEN

B
N° 290

ADMINISTRATION DES POSTES DE BELGIQUE
BEHEER VAN BELGISCHE POSTERIJEN

VALEURS A RECOURER
IN TE VORDEREN WAARDEN

Bureau de poste d *Stockund*
Postkantoor *Bei Stockholm*

(Province ou Département)
(Provincie of Departement)

Pays d'origine
Ursprungsland

Exempt par
Verzonden door **M PAUL-DE SCHRYVER**

demeurant à **LOOCHERIST-GAND (Belgique)**
wonende te

Bon 1.1909. — Van Doornlaere.

J. L. L. L.

STOCKHOLM
12
1912

Bild 20. Inkasseringsbrev "B" från Belgien 30/11 1912 till poststationen i Stocksund. Svensk utväxlingspostanstalt har strukit "Bei Stockholm" och skrivit överordnat postkontors namn; Djursholm.

Avhämias à postanstalten
TYRESÖVÄGEN 380

Kommens Postkontors inkasseringsjournal 12

En inkasseringshandling ()

avsedd att inlösas av *Martin Carlsson Sackev. 349*

inlämnad av *Ferdinand Petäning Asnabrick*

å postanstalten i *Asnabrick* finnes att å härvarande postanstalt ut-
bekomma senast den *4/10-27* mot erläggande av inkasseringsbeloppet
98 kronor *00* ore.

RI. 267.
(Sept. 08.)

Skarpneck
28. 8. 27

Pr. n. 54. 1912

Bild 21. Avi Bl. n:r 267. 12x16 cm. Brevbäraren har inte anträffat adressaten varför avin kvarlämnats i dennes bostad (troligtvis efter det andra besöket, då liggetiden i detta fall är endast 5 dagar), med påskrift att inkasseringshandlingen fanns att hämta på postanstalten Skarpneck, Tyresöv 380. (som f. ö. öppnades 1/4 1927).

Administration des Postes
de Suède.

Timbre à date du bureau
chargé du recouvrement.

BORDEREAU

à renvoyer au déposant M¹⁾
Förteckning att ätersändas till avsändaren

demeurant à²⁾
boende i (Indiquer ici l'adresse très exacte. — *Avsändarens fullständiga adress.*)

Les valeurs ci-dessous décrites ont été expédiées le 192 ..³⁾
Nedan angivna värdehandlingar hava avsänts den

Numé- ros d'ordre Ord- nings- nr	Noms des débiteurs *) <i>Gäldendernas namn</i>	Montant des valeurs non recouvrées <i>De oinlösta värde- handlingarnas belopp</i>	Montant des valeurs recouvrées <i>De inkasserade värdehandlingarnas belopp</i>
1			
2			
3			
4			
5			

Montant des valeurs recouvrées — *De inkasserade värdehandlingarnas belopp*

A déduire.
Avräk.

A. { Rétribution d'encaissement — *Inkasseringavgift*
Droit de timbre — *Stämpelavgift*
Taxe due pour les valeurs impayées — *Avgift*
för de oinlösta värdehandlingarna

B. Taxe proportionnelle des mandats — *Postanvisningsavgift*

Avoir du
déposant.
*Avsändarens
tillgodohavande*

{ Représenté par le mandat n° ci-joint
Som överräddes genom bifogade postanvisning nr.
Porté au crédit du compte de chèques postaux n° tenu
Omräknas postcheckkonto nr. vid
par le bureau de chèques d
postcheckkontoret i

Les⁴⁾ valeurs non recouvrées sont annexées au présent bordereau.
De⁵⁾ *icke inlösta värdehandlingarna bifogas denna förteckning.*

¹⁾ À remplir par le déposant. — *Att ifyllas av avsändaren.* ²⁾ En indiquer le nombre. — *Antalet angives.*

Bild 22. Blankett n:r 264, "BORDEREAU à renvoyer au déposant".

Likvidationsförteckning att tillsändas avsändaren vid redovisning (tillkom år 1893). Här ses den senare tvåspråkiga likvidationsförteckningen i ett mer detaljerat skick. Denna nya version tillkom omkring 1909 (med nytt Bl. n:r 19), och blev då sammanhängande med inkasseringsförteckningen som ses på bild 17. Obs. perforeringen t.v. Sedan alla handlingar som uppförts på samma inkasseringsförteckning blivit inlösta eller oinlösta på grund av att liggetiden gått ut, ifylldes likvidationsförteckningen. Denna avskiljdes och återsändes, tillsammans med eventuella oinlösta handlingar och frankerad postanvisning, i kuvert 265 (bild 24-26) till utlandet.

Recouvrement

SVENSKA POSTVERKET.
ADMINISTRATION DES POSTES DE SUÈDE.
INTERNATIONELL POSTANVISNING.
MANDAT DE POSTE INTERNATIONAL

A été envoyé au 37 M 21/10
 de la somme de 37 M 21/10
 et s'agit -- en chiffres arabes

Beloppet af mark, francs o. s. v. med tillägg för.
 Les valeurs en toutes lettres et en caractères latins.

att betalas till Lebrecht Sommer
 payable à M Schramm u. Stahlwarenfabrik

Adress: Broneberg
 Lie destination: ken.

Adressatens bostad: Typkland
 Adresse au destinataire: Typkland
 Adressland: Typkland
 Pays de destination: Typkland

Effier för 37 M 21/10 motsva-
 rant pour 33 kr. 49 öre rande soit

Redovisningsnr. Datum Afförande postkontor. Bureau expéditeur:
 Numéro d'émission Date d'émission Hörsö 195
195 26.5.13 Emilindberg

Blankett n:o 10. (Augusti 1907.)
 Vederbörande postjämbetans underskrift.
 Signature de l'agent qui a dressé le mandat.

Postkontor: GÖTEBORG
 26.5.13

Bild 23. Vid redovisning till utlandet användes Bl. n:r 10 som frimärktes med vanligt postanvisningsporto 18 öre + inkasseringsavgiften 10 öre = 28 öre.

REDOVISNING AV INKASSERINGAR.

Vid redovisning av inkasseringssupdrag till utlandet användes en vanlig internationell postanvisning Bl. n:r 10, ställd direkt till betalningsmottagaren. Som avsändare angavs det inkasserande postkontoret i Sverige.

Ordet RECOUVREMENT skrevs eller stämplades i postanvisningens överkant.

För internationellt inkasseringssupdrag var avgiften 10 öre per inkasserad värdehandling, motsvarande 10 centimes.

Det inkasserade beloppet minskades med denna avgift + postanvisningsporto, beräknad på restbeloppet.

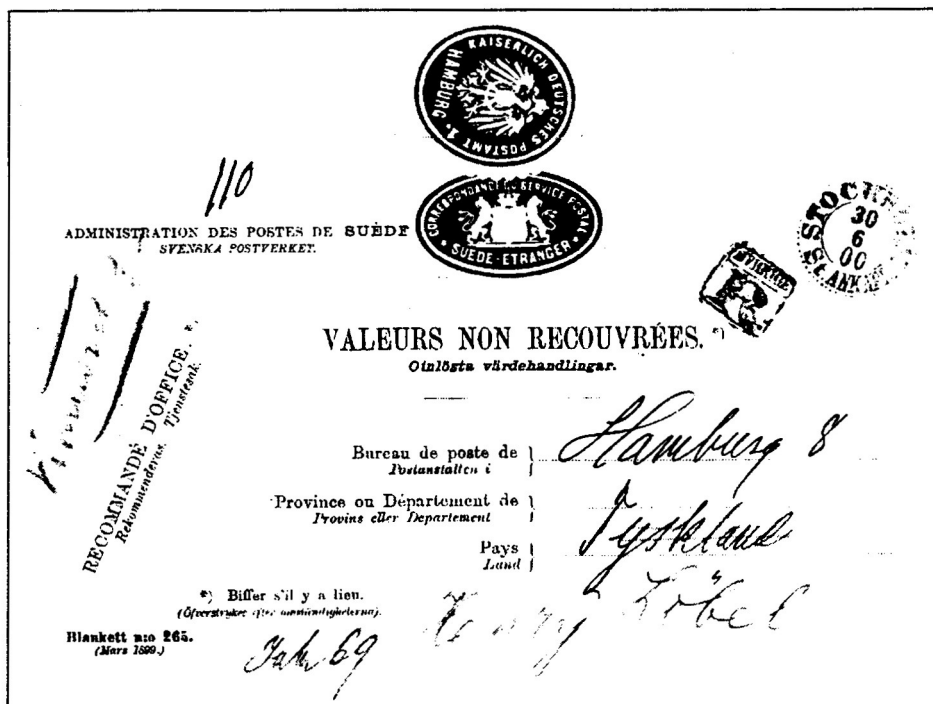

Bild 24. KUVERT (Bl. n:o 265 Mars 1899), 12,5 x 19,5 cm.

för återsändande av oinlösta värdehandlingar, sänt som rekommenderad postsak från Stockholm till postkontoret Hamburg 8, den 30/6 1900.

Förutom värdehandlingarna och likvidationsförteckningen inneslöt även den frimärkta och stämplade internationella postanvisningen, Bl n:r 10.

REDOVISNING AV OINLÖSTA OCH INLÖSTA INKASSERINGAR återsända till utlandet.

Beträffande hanteringen av oinlösta inkasseringshandlingar hänvisas till texten under bild 24, och hanteringen av inlösta inkasseringshandlingar till texten under bild 26.

Angivande av orsaken till vägrad inlösen.

Då oinlöst inkasseringshandling återsändes till inlämnare i utlandet, bifogades ett kortfattat meddelande om skälet därtill. Meddelandet fick inte skrivas på själva värdehandlingen, men däremot på likvidationsförteckningens baksida.

Som hjälp finns i bihang A till gps:s cirkulär, 34 olika sådana skäl i fransk översättning. Ex: "Adressaten vägrar betala utan att därtill uppgiva något skäl, A. är ställd under förmyndare som bestrider kravet, A. ligger under konkurs, A. kan ej anträffas," etc.

I alla händelser skall skälet avfattas så, att därav framgår, att inkasseringshandlingen företetts för gäldenären eller att vederbörlig avisering ägt rum.

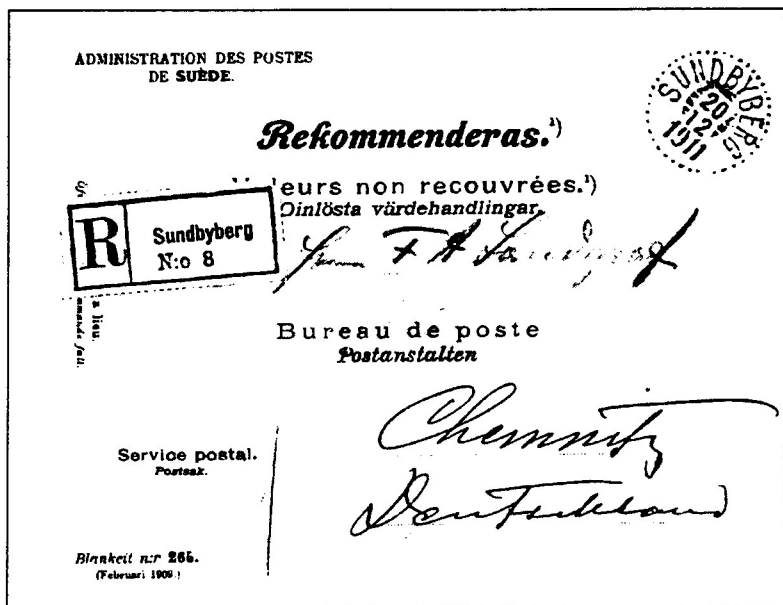

Bild 25. Postens PS-kuvert n:r 265 (Febr 1909) i nytt utförande och format 12x15 cm., som sändes postanstalterna emellan med oinlösta inkasseringshandlingar.

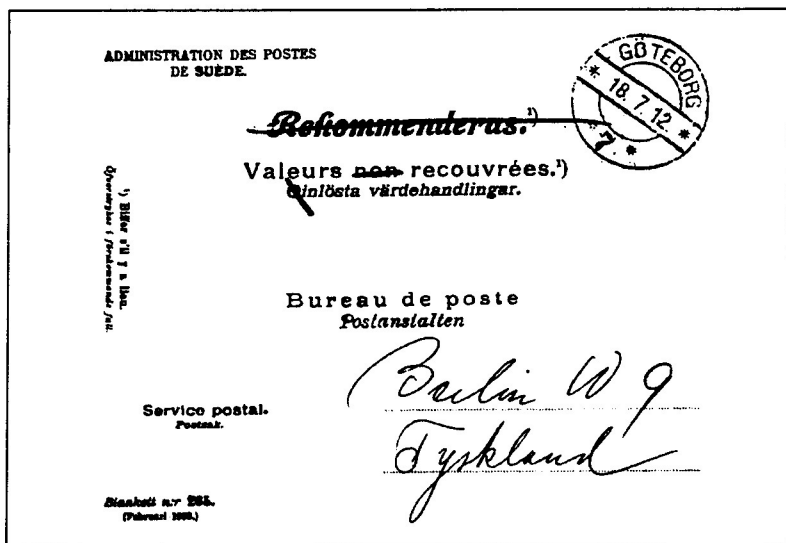

Bild 26. Här visas en ovanlig användning av kuvert 265. I postreglementet står: "När i dyligt kuvert inneslutas likvidationsförteckning och postanvisning, men ej oinlöst inkasseringshandling, stryks orden "Rekommenderas, Valeurs non recouvrées och Oinlösta värdehandlingar" varefter försändelsen befordras som vanligt PS-brev. Brevet ovan är därför sänt som orekommenderad postsak till Berlin 18/7 1912.

Inrikes inkasseringsförteckning. Härigenom anhålles, att ett belopp av		(Specifikation, då handlingarna äro flera)
(Krontalet skrivs med bokstäver)	kr.	Öre
den	inkasseras hos	
(Se punkt 5 å omstående sida) (Gäldenärens namn och bostad)		
varvid bifogade	handling överlämnas till gäldenären	
(Antalet)		
den		
Namn*):		
Fullständig postadress:		
* Därest avsändare önskar få inkasserat belopp tillgodofört sitt postgirokonton, skall omedelbart före namnet skrivas orden "Postgirokonton nr." (avsändarens kontonummer).		
Bl. 401. (Juni 28) 28 2248		
		Ankomststämpel. Ankomstinr.

Pv r. Sch.

Bild 27. Bl n:r 401, Inrikes inkasseringsförteckning från 1928, 10,5x15 cm. Jämför samma blankett n:r 401 från 1909, se bild 2 sida 3.

Underrättelser.	
1. Det högsta beloppet för inrikes inkasseringssuppdrag utgör 1,000 kronor. 2. Inkasseringshandlingar — i förekommande fall kvitterade av avsändaren — skola av denne uppläras å denna förteckning (blankett nr 401), som jämte inkasseringshandlingarna inneslutes i rekommenderat eller assurerat brev till den postanstalt, som har att verkställa inkasseringen. Skall inkasseringssuppdrag utföras av poststation, adresseras emellertid brevet till det postkontor, under vilket poststationen lyder. Brevet skall bära påskriften <i>Inkassering</i> och vara försedd med uppg. å avsändaren. Kuvert för rekommenderat inkasserbrev (bl. nr 402) tillhandahålls av postverket. 3. Flera värdehandlingar, så endast i det fall inneslutas i samma brev, att de skola samtidigt inkasseras hos samma gäldenär och att sammanlagda beloppet ej överstiger 1,000 kronor. 4. Vid inkasseringshandling må fogas verifikationer (konossementer o. d.), avsedda att vid värdehandlingens inlösande överlämnas till gäldenären, men däremot icke brev eller anteckningar, som kunna ersätta skriftväxling mellan fordringsägaren och gäldenären. 5. Om avsändare önskar, att inkassering skall äga rum å en viss dag, bör han angiva detta å förteckningen; och må i sådant fall inkasserbrevet icke avlämnas tidigare än 14 dagar förut. När viss dag för inkasseringen ej angivits, äger denna rum snarast möjligt efter handlingarnas framkomst, dock ej å sönd- eller helgdag.	6. Postverket åtager sig att å orter med <i>postkontor</i> ombesörja växling protesterande, därest person, berättigad att verkställa protest, finnes å platsen. 7. Önskar avsändare, att handling, som till äventyrs ej inlöses av gäldenären, skall avlämnas till protest eller genast återändas eller för inlösen hembjudas åt annan å platsen boende person, bör begäran därom skrivas å förteckningen. I övrigt må denna icke — utöver den i punkt 8 omförmälda anteckningen rörande medlens överförande till girokonto — innehålla några särskilda meddelanden. 8. Inkasserat belopp tillställs fordringsägaren, sedan från beloppet dragits dels inkasseringssavgift, dels — om avsändaren icke verkställt vederbörlig stämpelbeläggning — stämpelavgift, dels ock vanlig postanvisningsavgift eller, när avsändaren begär, att det inkasserade beloppet skall gottskrivas hans postgirokonton (se noten å omstående sida), inbetalningsavgift. Postanvisnings- resp. inbetalningsavgiften beräknas å det belopp, som återstår, sedan andra avdrag verkställts. Handling, som icke inlösts, återändas avgiftsfritt. Inkasseringssavgiften utgör: 10 öre, om det inkasserade beloppet ej överstiger 50 kronor; 20 öre, om beloppet överstiger 50 men ej 100 kronor; 30 öre, om beloppet överstiger 100 men ej 500 kronor, samt 40 öre, om beloppet överstiger 500 men ej 1,000 kronor.

Bild 28. Baksidan av ovanstående inrikes inkasseringsförteckning Bl. 401 (Juni 1928), upptar underrättelser för inlämnaren, beträffande det vid denna tid något förändrade inkasseringssförfarande.

Nummer i postkontorets inkasseringjournal.....

Promemoria till poststationen i

med en inkasseringshandling å kronor öre.

Härmed överlämnas en inkasseringshandling, som är avsedd att å poststationen tillhandahållas gäldenären, mot det att denne till poststationen inbetalar ovannämnda belopp.

Handlingen införes i vederbörande ankomstbok. Den bilagade avin avstämplas, inslås i postsakskuvett med gäldenärens namn och adress och utlämnas i sådant skick till adressaten.

Inlöses handlingen, skall beloppet med första post inlevereras till postkontoret.

Har handlingen icke blivit inlöst senast å sjunde dagen efter den, då aviseringen skett, skall handlingen omedelbart därefter återsändas till postkontoret. Någon liggelid förekommer emellertid icke för det fall, att gäldenären förklarar sig ej vilja inlösa handlingen.

Vid insändande av det inbetalade beloppet eller den oinlösta handlingen skall denna promemoria medsandas, sedan omstående sida blivit av poststationen ifyllt. Insändandet av handlingen, om denna ej inlöses, skall ske i rekommenderat eller assurerat brev, allt efter beskaffenheten av det brev, vari handlingen varit innesluten vid dess ankomst till poststationen.

.....

.....

Bl. 76.
(Aug. 31.)
31 3653

(Vederbörande post/inkasseras underskrift.)

Pr. n. Sk.

Bild 29. Bl. 76. (Aug. 1931) Promemoria till poststation från postkontor, i minskat format 10,5x15 cm. Jämför samma Bl 76 (1909) på bild 6 sida 7.

REVERSAL för redovisande av det till poststationen inbetalade beloppet.

Omstående kronor öre, vilka hit inbetalats denna dag.

Överlämnas härjämte.

.....

(Poststationsförståndarens underskrift.)

REVERSAL angående oinlöst inkasseringshandling, som från poststationen återsändes.

Härmed återsändes den å andra sidan omlösmålda inkasseringshandlingen, när

.....

(Här angives anledningen till

återsändandet, varvid, om gäldenären ombytt vistsesort, tillgängliga upplysningar om hans nya vistsesort meddelas.)

.....

(Poststationsförståndarens underskrift.)

Bild 30. Baksidan av Bl 76 (Aug. 1931), Reversal till inlösta resp. oinlösta handlingar i minskat format. Jämför samma blankett n:r 76 (1909) på bild 7.

Ankomstnummer.....

Avi om en inkasseringshandling (.....)

Till

En inkasseringshandling avsänd av.....

..... i

och avsedd att inlösas av Eder med kr öre, finnes
att mot erläggande av nämnda belopp senast den avhämta
på postanstalten

Bl. 267. (Febr. 49.)
49 549

Pv. tr. Sth. 1949

Bild 31. Bl. n:r 267 (Febr. 1949) med förändrad text och minskat format 10,5x15 cm.
Jämför samma Bl n:r 267 (Sept. 1909) på bild 8, och (1926) på bild 21.

 **Meddelande om oinlöst
inkasseringshandling**

Bifogade handling återsändes, enär gäldenären

☐ vägrat inlösa handlingen	☐ uppger, att skuldbeloppet redan är betalt
☐ oaktat avisering icke inlöst handlingen inom stadgad tid	☐ lämnat orten utan att uppge adress
☐ icke är av postanstalten känd	☐ företogs i konkurs
☐ icke kunnat anträffas	☐ avlidit
☐ icke erkänner kravet	

Bl. 134. (Nov. 56.) Pv. tr. Sth. 1957

Bild 32. Bl. n:r 134 (Nov. 1956) 75x105 mm., *Meddelande om oinlöst inkasseringshandling*. Jämför samma Bl n:r 134, använd från 1916, på bild 10 sida 11.

Rekommenderas

R Pixbo
Nr 816

Avsändarens namn och adress:
A.-B. Pixbo Pålskonfektion
PIXBO

Inkassering.
Bl 402 (Maj 48)
1960

Retur d. 8/6
avi 1/6

SVERIGE
1 kr

Sverige
5 öre

Oinlöst

Postanstalten
Junsele

Bild 33. Bl. n:r 402 med tryckår 1960, *Rek. Inkasseringskuvert med grått tryck och i mindre format 11,5x16,3 cm. Stämplat Pixbo 28/5 1964. Anteckningar: Avi 1/6, Retur d. 8/6, samt Oinlöst. Jämför kuvertet från 1909 på bild 3 sida 4.*

RP 2

Expédié par M.
Verzonden door M.
demonstrant à
wonende te

RIJKE LIJDE VAN NEDERLANDEN
BLOEMCOLLECTIE 1940
LISSE - Holland

20 CENT

RECOMMANDÉ
Aangetekend

Valeurs à recouvrer.
IN TE VORDEREN WAARDEN.

Bureau de poste à Uddevalla
Postkantoor te

Pays de destination Sverige
Land van Bestemming

R LISSE
Lis. N: 654

Model n: 238

Bild 34. Inkasseringssupdrag sänt från Nederländerna till Uddevalla 10/5 1940. Jämför försändelsen från 1912 på bild 20 sida 19.

Ur Sveriges Officiella Statistik år 1900:

"På grund af internationella aftalet ang. inkasseringsrörelsen hafva under år 1900:

expedierats från Sverige och inlösts i utlandet 135 inkasseringssupdrag, hvilkas sammanlagda belopp, efter afdrag af belöpande inkasserings- och postanvisningsafgifter, utgjorde 7,191 kronor 33 öre, samt

expedierats från utlandet och inlösts i Sverige 2,490 stycken, hvilkas sammanlagda belopp, efter afdrag af belöpande afgifter, utgjorde 182,392 kronor 19 öre.

De af svenska postverket uppburna inkasseringsafgifterna uppgingo till 249 kr. Samtliga de under år 1900, i utväxlingen mellan Sverige och utlandet, begärda inkasseringssupdrag, äfvensom de under samma år, såsom oinlösta, återsända inkasseringssupdrag, voro på de särskilda länderna sålunda fördelade:"

	Begärda.		Återsända oinlösta.		
	Antal.	Belopp.	Antal.	Belopp.	
				Kronor.	ö.
<i>Från Sverige:</i>					
till Belgien	1	4 29	1	4 29	
» Frankrike med Algeriet.....	35	776 99	—	—	—
» Italien	2	73 84	2	73 84	
» Nederländerna	1	249 91	—	—	—
» Norge	74	4,492 33	27	1,709 92	
» Schweiz	2	16 49	—	—	—
» Tyskland.....	59	3,588 01	9	146 65	
Summa	174	9,201 86	39	1,934 70	
<i>Till Sverige:</i>					
från Belgien	34	2,275 89	10	931 68	
» Frankrike med Algeriet.....	631	16,647 59	268	5,985 66	
» Italien	21	1,115 12	3	80 36	
» Luxemburg.....	2	65 62	—	—	—
» Nederländerna ..	37	1,807 94	16	950 51	
» Norge.....	34	5,684 23	7	988 30	
» Rumänien	4	47 15	—	—	—
» Schweiz.....	32	1,327 01	13	898 09	
» Tyskland	3,036	258,285 21	1,055	95,161 02	
» Österrike	50	2,986 79	15	800 04	
Summa	3,881	290,242 55	1,387	105,795 66	

Bild 35. De två inkasseringsbrevnen till Tyskland som ses på bild 15 och bild 24 är båda postbehandlade under år 1900. Som jämförelse visas uppgifter hämtade ur Sveriges Officiella Statistik, beträffande expedierade inkasseringshandlingar under just år 1900.